

Rapportering av fynd av salmonella i livsmedel

Här ger Livsmedelsverket vägledning om hur kraven i lagstiftningen kan uppnås. Vägledningen är inte bindande och utesluter inte andra sätt att uppfylla kraven.

För att kunna minska antalet salmonellafall behövs bra underlag för att spåra smittkällor. Därför är rapportering av salmonellafynd i livsmedel mycket viktig. Bakteriestammen måste också serotypas för att smittspårningen ska vara effektiv.

Om lagstiftningen

På den här sida om rapportering av fynd av salmonella i livsmedel finns relevant lagstiftning samlad i spalten till höger. Där kan du klicka dig vidare och både få information om lagstiftningen och komma direkt till de olika föreskrifterna. Den lagstiftning som styr området är:

- Livsmedelsförordning (SFS 2006:813)
- Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2005:21) om offentlig kontroll av livsmedel.

Krav på rapportering av salmonellafynd

Alla fynd av salmonella är anmälningspliktiga. Observera att anmälningsplikten gäller för såväl animaliska som vegetabiliska livsmedel.

- Livsmedelsföretagen ska rapportera sina fynd av salmonella till sin kontrollmyndighet, se 37 § i livsmedelsförordning (SFS 2006:813). Kontrollmyndigheten ska sedan rapportera detta vidare till Livsmedelsverket centralt.
- Kontrollmyndigheterna ska rapportera fynd av salmonella i offentlig kontroll till Livsmedelsverket centralt, se 17 § i LIVFS 2005:21.

Rapportering till Livsmedelsverket centralt

I de allra flesta fall leder ett fynd av salmonella till att ett RASFF ärende skapas och då lämnas all information i iRASFF. Ingen ytterligare information behöver skickas in på annat sätt.

RASFF

I de fall fyndet av salmonella har gjorts i en produkt som tillverkats vid en anläggning och som spärrats och inte nått marknaden skapas inget RASFF meddelande. Detta eftersom man inte kan utesluta att produkten har kontaminerats vid anläggningen. I sådana fall behöver en särskild rapportering ske. Det gör kontrollmyndigheten genom att skicka en e-post till kontaktpunkten för RASFF.

- Produkten (typ av produkt, beteckning)
- Anläggning (namn, adress)
- Analysresultat

Kontaktuppgifter RASFF och AAC (Inloggningsuppgifter till Livstecknet krävs för denna länk)

Typning av salmonella fynd

För att minska antalet salmonellafall hos människa behövs bra underlag för att kunna koppla ihop fynd av salmonella i livsmedel med fall hos människa. Med moderna typningsmetoder går det att fastställa samband med mycket stor säkerhet. Vi behöver också få en helhetsbild över samtliga salmonellafynd som görs i livsmedel. Det bidrar till bra underlag som i sin tur gör att förebyggande insatser kan riktas mot specifika livsmedel och livsmedelstyper och att möjligheterna att förklara enskilda utbrott ökar.

Vid fynd i offentlig kontroll ska salmonella alltid serotypas. Kontrollmyndigheten ska förvissa sig om att de laboratorier som anlitas för analys av prover i offentlig kontroll, när salmonella har påvisats i livsmedel, omgående skickar salmonellastammen för serotypning till det nationella referenslaboratoriet (SVA) och

sedan underrättar kontrollmyndigheten om resultatet av serotypningen. Kontrollmyndigheten ska genast underrätta Livsmedelsverket centralt om detta resultat. Se 17 § i LIVSFS 2005:21

För fynd i ett företags egen kontroll är däremot serotypning inte ett krav. Livsmedelsverket vill dock påpeka värdet av serotypning för att kunna utföra smittspårning och därmed kunna vidta förebyggande insatser. Serotypning kan bekostas av allmänna medel om stammar skickas till SVA för serotypning. För att staten ska betala typningen ska det på remissen till SVA framgå i vilken typ av livsmedel som salmonella hittats. Livsmedlets ursprungsland ska också anges. Varuägarens namn behöver dock inte uppges.

När typning har skett ska tidigare insänd information uppdateras.

- Har salmonellarapporteringen skett i form av ett RASFF meddelande kompletteras informationen där med en uppföljning i samma RASFF-meddelande.
- Har salmonellarapporteringen skett i form av information via e-post till kontaktpunkten för RASFF kompletteras den med ett ytterligare e-postmeddelande.

Senast uppdaterad 8 juni 2021 Ansvarig grupp SV_FMS